

Lehdistötiedote

Luxemburg, 26. syyskuuta 2022

Jäsenvaltioiden on tehostettava laittoman kalastuksen vastaisia toimia

Laiton, ilmoittamaton ja sääntelemätön kalastus on yksi suurimmista meriekosysteemeihin kohdistuvista uhista ja haittaa kalastuksen kestävästä hallinnointia. EU ja sen jäsenvaltiot ovat ottaneen käyttöön toimenpiteitä, joilla pyritään varmistamaan laittomaan kalastukseen kohdistuvat tarkastukset. Nämä toimenpiteet eivät kuitenkaan ole niin vaikuttavia kuin niiden pitäisi olla, koska jäsenvaltiot tekevät tarkastuksia ja soveltavat seuraamuksia epäyhdenmukaisesti. Tämä on Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tänään julkaiseman erityiskertomuksen johtopäätös. Tarkastajien suositusten mukaan Euroopan komission olisi valvottava, että jäsenvaltiot tehostavat laittomien kalastustuotteiden tuontia ehkäiseviä valvontajärjestelmiään. Lisäksi komission olisi varmistettava, että jäsenvaltiot soveltavat varoittavia seuraamuksia sekä EU:n vesillä että niiden ulkopuolella tapahtuvaan laittomaan kalastukseen.

EU on merkittävä maailmanlaajuinen toimija kalastuksen alalla sekä kalastuslaivastonsa ansiosta (noin 79 000 alusta) että maailman suurimpana kalastustuotteiden tuojana (34 prosenttia alan koko maailmankaupasta). Kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti EU on sitoutunut siihen, että laiton, ilmoittamaton ja sääntelemätön kalastus lopetetaan vuoteen 2020 mennessä. Tätä tavoitetta ei kuitenkaan ole saavutettu. Tuotteen laillisuuden varmistaminen ei yksin takaa sitä, että tuote on hankittu kestävästi.

”EU:lla on käytössään valvontajärjestelmiä, joiden avulla vaikeutetaan laittomasti kalastettujen tuotteiden pääsyä kuluttajille”, toteaa tarkastusta johtanut Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Eva Lindström. *”Käytössä olevista toimenpiteistä huolimatta tällaisia tuotteita kuitenkin yhä päätyy EU:n kansalaisten lautasille. Yhtenä keskeisenä syynä tilanteeseen on se, että jäsenvaltiot tekevät tarkastuksia ja soveltavat seuraamuksia epäyhdenmukaisesti”.*

EU perusti vuonna 2008 saalistodistusjärjestelmän, jolla taataan tuotujen kalastustuotteiden laillisuus. Tarkastajat havaitsivat, että järjestelmä oli parantanut jäljitettävyyttä ja vahvistanut tuontivalvontaa. Jäsenvaltiot kuitenkin toteuttavat tarkastuksia epäyhdenmukaisesti. EU:n saalistodistusjärjestelmä on paperipohjainen, mikä lisää petosriskiä. Tarkastajat katsovat, että yhteinen EU:n tason sähköinen tietokanta olisi toimivampi vaihtoehto. Euroopan komissio on itse asiassa kehittänyt EU:n laajuisen tietojärjestelmän, jonka tarkoituksena on helpottaa petosten

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

havaitsemista ja automatisoida valvontaa. Se ei kuitenkaan ole käytössä yhdessäkään jäsenvaltiossa. Komissio on ehdottanut, että tietojärjestelmän käytöstä tehtäisiin pakollista.

Kun komissio ja neuvosto katsovat, että valvontajärjestelmät ovat puutteellisia EU:hun kalastustuotteita vievissä EU:n ulkopuolisissa maissa, ne voivat ottaa käyttöön niin kutsutut keltaiset ja punaiset kortit. EU:n ulkopuolisen maan saadessa punaisen kortin EU:n jäsenvaltioiden on kiellettävä kyseisen maan aluksista peräisin olevien kalastustuotteiden tuonti kokonaan. Tarkastajat havaitsivat, että korttijärjestelmä oli osoittautunut hyödylliseksi, sillä se oli käynnistänyt myönteisiä uudistuksia useimmissa maissa, joihin järjestelmää sovellettiin.

Jäsenvaltiot vastaavat lippunsa alla ja vesillään toimivien kalastusalusten valvonnasta. Tarkastajat totesivat, että kansallisilla tarkastuksilla havaittiin usein laitonta kalastusta. Joissakin jäsenvaltioissa harjoitetaan kuitenkin yhä liikakalastusta ja saaliit ilmoitetaan todellista pienempinä, mikä on seurausta heikosta valvonnasta. Saaliiden virheellinen ilmoittaminen on yleisin EU:n laivaston rikkomus; seuraavaksi yleisimpiä ovat kalastus kieltoalueilla tai ilman kiintiötä sekä laittomien pyydysten käyttö. Tarkastajien mukaan on olemassa runsaasti näyttöä siitä, että purkamisveloitteen täytäntöönpano on haasteellista ja että laittomat poisheittämiset merellä jatkuvat. Tarkastajat havaitsivat niin ikään, että tarkastuskohteena olleet EU-rahoitteiset hankkeet olivat auttaneet vahvistamaan kalastuksenvalvontajärjestelmää.

Seuraamusjärjestelmän osalta tarkastajat panivat merkille, että valtaosa havaituista vakavista rikkomuksista johti tutkintaan tai syytetoimiin sekä oikea-aikaisiin seuraamuksiin. Tarkastuksessa kävi kuitenkin ilmi, etteivät toimintaedellytykset EU:ssa ole tasapuoliset. Tarkastajat havaitsivat esimerkiksi, että samanlaisesta rikkomuksesta määrätty keskimääräinen sakko vaihteli noin 200 eurosta (Kypros, Liettua ja Viro) yli 7 000 euroon (Espanja). Joissakin jäsenvaltioissa seuraamukset eivät olleet riittävän varoittavia estämään laitonta kalastusta, sillä ne eivät olleet oikeassa suhteessa rikkomuksista saatavaan taloudelliseen hyötyyn. Tarkastajat suosittavat, että komissio pyrkii siihen, että varoittavaa seuraamusjärjestelmää sovelletaan yhdenmukaisesti ja vaikuttavalla tavalla. Myös rangaistuspistejärjestelmän soveltamista jäsenvaltioissa olisi yhdenmukaistettava.

Erityiskertomus 20/2022 EU:n toimet laittoman kalastuksen torjumiseksi: Käytössä on valvontajärjestelmiä, joita kuitenkin heikentävät jäsenvaltioiden epäyhdenmukaiset tarkastukset ja seuraamukset löytyy [Euroopan tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolta](#).

Lehdistö – yhteydenotot

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lehdistöpalvelu: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer damijan.fiser@eca.europa.eu, matkapuhelin: (+352) 621 552 224